

Traces of Cristina Bicchieri's Normativity in Delia Owens's "Where the Crawdads Sing"

Fateme Sarabandi Kemak ¹ | Behzad Pourgharib ^{2*}

1. M.A in English language and literature, Faculty of Humanities, Golestan University, Gorgan, Iran.
Email: settask0707@gmail.com
2. Corresponding Author, Associate Professor of English Language and Literature, University of Mazandaran, Babolsar, Iran.
Email: b.pourgharib@umz.ac.ir

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received: 17/05/2024

Received in revised form:
27/10/2024

Accepted: 30/10/2024

Published online: 22/06/2026

Keywords:

Normativity,
Norms,
Where the Crawdads Sing,
Cristina Bicchieri,
Delia Owens.

ABSTRACT

Norms are rules, expectations, and principles valued within a social context. According to Cristina Bicchieri, a contemporary theorist, philosopher, and social scientist, norms influence how people behave, make decisions, and think. Depending on the type and classification of a norm, norms shape what individuals believe and how they are expected to act in specific situations. Over time, these norms evolve into influential, widely accepted doctrines within social communities. Gradually, individuals become conditioned to act according to the accepted norms of their society. Given these expectations, when someone chooses not to follow or commit to a particular norm, their behavior is often frowned upon, judged, or even punished. Bicchieri refers to this phenomenon as normativity, and individuals who conform to this framework naturally become normative. To analyze the effects of normativity in a social context, this study examines Delia Owens's "Where the Crawdads Sing" (2018), which tells the story of Kya, an abandoned girl living near the coastal marshes of North Carolina. This article explores the behaviors, actions, and decisions of the novel's characters, highlighting instances where Bicchieri's concept of normativity is evident. By the end of this article, it will be clear how norms can condition individuals in ways that categorize them based on their adherence to certain norms. This process of conditioning is called normativity, and its consequences can lead to numerous struggles in a person's life—in this case, Owens's protagonist, Kya—while those who conform to these norms often avoid such difficulties.

Cite this article: Sarabandi Kemak, F., Pourgharib, B. (2026). Traces of Cristina Bicchieri's Normativity in Delia Owens's *Where the Crawdads Sing*. *Research in Narrative Literature*, 15 (2), 47-72.

© The Author(s).

Publisher: Razi University

DOI: 10.22126/rp.2024.10631.1943

Extended abstract

Introduction

Norms and normativity are considered fundamental and deeply embedded infrastructures in every culture and social interaction. Norms serve as a framework that shapes human behavior within a social context; therefore, norms and normativity have long been significant social constructs for psychologists and sociologists. According to the Dehkhoda Encyclopedia Dictionary, the term "norm" has a Sanskrit origin and, linguistically, refers to a way, method, or routine practice that is performed or attributed to a specific context (Dehkhoda, 1998). Conversely, normativity is defined as the human tendency to adhere to certain rules or practices (Moein Dictionary, 2002).

To understand how norms and normativity function, the current study draws on the ideologies of Cristina Bicchieri, a contemporary philosopher and theorist widely regarded as a leader in research on behavioral values. This article employs Bicchieri's ideas to analyze values, biases, and the dynamics of social change. The study of human behavior aims to foster improvements in both culture and social structures. The impact of normativity on human life is examined through Bicchieri's framework and applied to Delia Owens' "Where the Crawdads Sing" to better comprehend the process of normativity in human society.

Owens' protagonist, Kya, is used to illustrate what happens when a person chooses a different path and behavioral pattern from the rest of their society and how the other members respond to that difference. Bicchieri's work helps explain the factors that lead society members to exclude Kya from their social circle and why such abandonment occurs within human social groups.

This study claims that by applying Cristina Bicchieri's framework of norm adherence to Delia Owens' novel "Where the Crawdads Sing," layers of Kya's character that reveal visible traces of normativity and the effects of social norms in her life can be discovered. By the end of this article, it will be easier to recognize the significant influence of norms and normativity on human behavior and to identify their footprints in behavioral patterns more tangibly.

2. Materials and Methods

The present study is a descriptive-analytic research project based on library sources. Both printed and online books and articles have been used as sources of information to explore Delia Owens' novel "Where the Crawdads Sing" in depth, guided by Cristina Bicchieri's concepts. The study examines the notions of normativity and the formation of social norms by tracing these themes within the novel through an analysis of the behaviors and actions of the main character, Kya, as well as other supporting characters throughout the story. In addition to analyzing the influence of norms and normativity on Kya's life, the study aims to demonstrate how norms and normativity can shape human thoughts and behaviors.

This article draws extensively on the works of Cristina Bicchieri, a leading scholar in the field. For example, her book "The Grammar of Society: The Nature and Dynamics of Social Norms" (2006) is used to explore how norms and normativity develop within social contexts. Additionally, her article "Norm-Nudging: Harnessing Social Expectations for Behavior Change" (2023) is employed to examine the consequences of deviating from social norms and how such deviations influence normativity. Other studies, such as Bredenkamp's "Where the Crawdads Sing: An Investigation into Nature's Role in Human Lives and Nature as a Metaphor to Critique Societal Structures" (2023), have contributed valuable insights into the relationship

between social norms and individual development across different life stages.

3. Results and Discussion

Based on the findings of the study, Cristina Bicchieri reveals that norms (specially in a group of social basis), can affect how people think, decide, and behave. As Bicchieri explains, the survival of the norms is rooted in the repetition of them in a group of people. And as people continue behaving according to a certain norm, gradually it leads to a form of normativity. In Bicchieri's idea, it is a form of conditionalization that determines how people tend to follow a specific technique or practice. The continuation of normativity completely relies on how people regard and believe that certain norm. Although norms tend to change as time proceeds, it is essential to point out to the fact that an individual's life does not always continue and there's no guarantee that a person would be relieved from a type of normativity in her/his lifetime. The fact that Kya was removed from and cast out of her society simply because she did not conform to the social standards imposed on her from an early age, and that even as she grew up, she was repeatedly abandoned by those she loved due to her social status and unconventional lifestyle, serves as a clear and tangible example of how people's prejudices and societal norms can profoundly impact an individual's life.

4. Conclusion

To summarize the findings of this article, it is important to note that the present work aims to highlight the footprints and traces of normativity and norms in Delia Owens' "Where the Crawdads Sing", based on the views and ideologies of contemporary philosopher, theorist, and thinker Cristina Bicchieri. Since a norm defines the methods, practices, and modes by which people tend to follow a certain way, normativity occurs when an individual (or a group of individuals) consciously or unconsciously shows an inclination toward following a specific norm. As Bicchieri illustrates throughout the present study, norms can condition individuals to follow certain rules and uphold normativity. Therefore, it would be considered odd, abominable, and unacceptable by members of the target society—who believe in, act upon, and adhere to a particular norm—for an individual not to conform to a widely institutionalized norm. Bicchieri's examination reveals that the consequences for a norm-breaking individual can vary, ranging from mild to severe. To better understand this concept and explore its manifestations on social platforms, the current research analyzes the life of Kya, the protagonist in Delia Owens' novel. Kya is a character who prefers to distance herself from society. She disregards social norms and, living in an abandoned shack near the marshes of North Carolina, lacks a sense of familiarity with these rules. The residents of Barkley Cove, the town near Kya's shack, expel her due to their adherence to social norms and Kya's inability to conform to them. Since societal normativity assigns value to individuals based on their behavior and beliefs in relation to these norms, it is clear that normativity plays a crucial role in the quality and well-being of individuals' lives within society. Therefore, according to Bicchieri's standpoints, great care must be taken in fostering or not conforming a certain norm.

بررسی هنجارگرایی کریستینا بیچیری در چارچوب جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند از دیلیا اونز

فاطمه سرابندی کمک^۱ | بهزاد پورقرب^{۲*}

۱. فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد زبان و ادبیات انگلیسی، گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه گلستان، گرگان، ایران. رایانامه: settask0707@gmail.com
۲. نویسنده مسئول، دانشیار زبان و ادبیات انگلیسی، گروه مترجمی زبان انگلیسی، دانشکده میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، دانشگاه مازندران، بابل، ایران.
رایانامه: b.pourgharib@umz.ac.ir

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۲۸

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۸/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۰۹

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۴/۰۱

واژه‌های کلیدی:

هنجارگرایی،

هنجار،

جایی که خرچنگ‌ها آواز

می‌خوانند،

کریستینا بیچیری،

دیلیا اونز.

هنجارها قوانین، انتظارات و اصولی هستند که در گروه‌های مختلف اجتماعی رعایت می‌شوند. طبق نظریات کریستینا بیچیری، نظریه پرداز و جامعه‌شناس معاصر، هنجارها به رفتارها و تصمیمات انسان شکل می‌دهند و بسته به نوع و طبقه‌بندی آن‌ها، حتی می‌توانند در عقاید انسان‌ها نیز مؤثر باشند. این هنجارها به مرور زمان تبدیل به اصول تعیین‌کننده و رایج در جامعه می‌شوند و تکرار این اصول منجر به شرطی‌شدن انسان‌ها به پیروی از آن‌ها می‌گردد. در جامعه‌ای که افراد به انجام یک‌سری هنجارها شرطی شده‌اند، عدم تعهد یا پیروی از یک هنجار موجب می‌شود تا سایر افراد گروه اجتماعی نسبت به فرد هنجارشکن رفتاری سرزنش‌آمیز، قضاوت‌کننده و تنبیه‌کننده داشته باشند. به چنین افرادی هنجارگرا گفته می‌شود و رفتاری که در پیش می‌گیرند، به عنوان هنجارگرایی شناخته می‌شود. به منظور بررسی دقیق‌تر آثار مختلف هنجارگرایی در جامعه، رمان جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند از دیلیا اونز برای پژوهش حاضر انتخاب شده است. نظر به این که رمان مذکور، داستان زندگی دختری مطرود از جامعه را روایت می‌کند که در محیطی دور از جامعه‌ی انسانی رشد کرده است، مطالعه‌ی رمان اونز و شخصیت اصلی داستان او، کایا، می‌تواند آثار سوء هنجارگرایی را در زندگی انسان پررنگ‌تر سازد. چرا که کایا به دور از جوامع انسانی زندگی می‌کند، با بسیاری از هنجارها آشنایی ندارد و افراد جامعه‌ی هنجارگرا او را به چشم یک هنجارشکن می‌بینند. در نهایت، با بررسی دقیق الگوهای اجتماعی و رفتارهای انسانی در قالب اجتماعی، مشخص می‌شود که هنجارگرایی تا چه حد می‌تواند در تصمیمات و رفتارهای انسان دخیل باشد و تبعیت کورکورانه از هنجارها، می‌تواند چه آثار سنگینی در زندگی افراد مختلف جامعه داشته باشد.

استناد: سرابندی کمک، فاطمه و پورقرب، بهزاد (۱۴۰۵). ردپای هنجارگرایی کریستینا بیچیری در جایی که خرچنگ‌ها آواز

می‌خوانند از دیلیا اونز. پژوهشنامه ادبیات داستانی، ۱۵(۲)، ۴۷-۷۲.

حق مؤلف © نویسنده‌گان.

ناشر: دانشگاه رازی

DOI: 10.22126/rp.2024.10631.1943

۱. پیشگفتار

هنجار^۱ و هنجارگرایی^۲ را می‌توان یکی از زیرساخت‌های عمیق و ریشه‌دار در هر فرهنگ و رابطه‌ی اجتماعی دانست. هنجارها را می‌توان به عنوان قالبی در نظر گرفت که به رفتارهای انسانی در بستر اجتماع شکل می‌دهند. مطابق با لغت‌نامه‌ی دهخدا، واژه «هنجار» ریشه‌ای سانسکریت دارد و در لغت، به معنای گرویدن، گردیدن و راه است (۱۳۷۷: ۷۶۷). فرهنگ معین نیز این واژه را با واژگانی هم‌چون روش، طریق و قاعده تعریف می‌کند و هنجارگرایی را به عنوان تمایل انسان به دنبال کردن راه و روش‌های ویژه‌ای معرفی می‌نماید (۱۳۸۱: ۱۰۱۹).

مطالعه سدریک پتروت^۳ در سال ۲۰۱۸:۱۳۹۶ بر روی آثار کریستینا بیچیری نشان داده است که این منتقد را می‌توان یکی از نظریه‌پردازان اصلی در فلسفه هنجارهای اجتماعی دانست. نظریات این منتقد رفته‌رفته شهرت بیش‌تری هم پیدا می‌کند و مطالعات وی بر روی رفتارهای انسان در بستر اجتماعی و تجربیاتی که از بررسی مداوم چالش‌های اجتماعی کسب کرده است، تا به حال توانسته کمک زیادی برای درک بهتر هنجارگرایی در انسان به جامعه‌شناسان و روان‌شناسان کند (2).

بیچیری را می‌توان رهبر پژوهش‌های مربوط به ارزش‌های رفتاری دانست. این نظریه‌پرداز و فیلسوف ایتالیایی / آمریکایی با ذره‌بینی جامعه‌شناسانه، هنجارهای اجتماعی را تحت نظر می‌گیرد و ارزش‌ها، تعصبات و آناتومی تغییرات اجتماعی را کالبدشکافی می‌کند. نظر به این‌که در طول تاریخ، جامعه‌شناسان با مطالعه رفتارهای انسان در قالب اجتماع و نحوه شکل‌گیری هنجارها، توانسته‌اند کمک بسیار زیادی در بهبود فرهنگ و ساختارهای اجتماعی کنند، این تحقیق نیز قصد دارد با استناد به نظریات کریستینا بیچیری در رابطه با هنجارگرایی و تأثیر هنجارها در زندگی انسان، آن را در قالب یکی از آثار معاصر ادبیات داستانی در چند سال اخیر، بررسی کند. رمانی که مقاله حاضر بر روی آن تمرکز کرده است، جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند (2018)، اثر دیلیا اونز است که تا به حال از جوانب متعددی مورد بررسی و تحقیق پژوهش‌گران جامعه ادبی قرار گرفته است. این اثر بدیع و طبیعت‌گرا، به زیبایی ارتباط میان انسان و طبیعت را شرح می‌دهد و با توجه به این‌که توسط یک طبیعت‌گرا و محقق زیست‌شناس نوشته شده است، توانسته به خوبی رفتارهای انسان و تطابق این رفتارها

1. Norm

2. Normativity

3. Cedric Paternotte

با ذات انسانی را شرح دهد.

سوفیا بردن‌بک^۱ با اقتباس از نظریه جانانان بیت، جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند را یک اثر جامع برای شناخت روند تکامل شخصیت انسان معرفی می‌کند و نشان می‌دهد که ارتباط انسان با طبیعت و اجتماع، تا چه اندازه بر شکل‌گیری شخصیت انسان می‌تواند مؤثر باشد. در جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند، کایا دختری ست که راهی متفاوت از دختران اطراف خود را برمی‌گزیند، میزان ارتباط خود را با جامعه به حداقل می‌رساند و در رفتارهای خود، به جای تبعیت از چارچوب‌های اجتماعی، از مدل‌های رفتاری جانوران حیات وحش تقلید می‌کند. بردن‌بک این اثر را یک آینه شفاف، برای انعکاس شخصیت انسان، روند شکل‌گیری و تغییر آن می‌داند و طبیعت را یکی از مهم‌ترین عنصرهای اثرگذار در این فرآیند معرفی می‌کند (۲۰۲۳: ۹-۱۰). کایای جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند، دائماً در تطابق و هماهنگی با هنجارهای اجتماعی شکست می‌خورد و این شکست پیامدهای روان‌شناختی عمیقی در شخصیت وی بر جای می‌گذارد.

کریستینا بیچیری ضمن بررسی سنت‌ها^۲، هنجارهای توصیفی^۳ و هنجارهای اجتماعی^۴، عوامل مؤثر در بروز چنین اتفاقاتی را شرح می‌دهد و ارتباط میان این هنجارها را با چالش‌های روزمره انسان در ارتباطات اجتماعی خویش بر ملا می‌سازد. وی باور دارد که هنجارگرایی را می‌توان یک ساختمان در نظر گرفت که آجرهای آن از باورها و حقایق عمومی، انتظارات تجربی، هنجارها و باورهای شخصی، انتظارات هنجارگرایانه در بستر عمومی و ترجیحات عمومی / شخصی ساخته شده است. او با زیر نظر گرفتن زندگی اجتماعی و شخصی انسان، رفتارهای شخص را در چارچوب فاکتورهای ذکر شده واریسی می‌کند و در نهایت، دلایل بروز چالش‌های هنجارگرایانه را در زندگی اجتماعی و شخصی انسان معین می‌نماید.

هدف از این مقاله، استفاده از ذره‌بین او برای مطالعه شخصیت کایا، هسته اصلی رمان دیلیا اونز، است تا از طریق آن، بتوان اثر هنجارگرایی را در زندگی یک شخص بهتر درک کرد. در نهایت، می‌توان اثر پررنگ هنجارها را در زندگی انسان بهتر درک کرد و ردپای آن را در رفتارهای انسانی بهتر دنبال نمود.

1. Sofia Bredenbekk
2. Conventions
3. Descriptive norms
4. Social norms

۱-۱. پرسش‌ها و روش پژوهش

پژوهش حاضر ضمن تحلیل جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند دیلیا اونز، سؤالات زیر را لایه‌لایه بررسی کرده و به هر یک پاسخ می‌دهد.

- هنجارگرایی از دیدگاه کریستینا بیچیری چه مفهومی دارد و چگونه می‌توان آن را به جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند از دیلیا اونز نسبت داد؟
- با بررسی رفتارها و کنش‌های موجود در میان شخصیت‌های جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند، چگونه می‌توان ردپاهای هنجارگرایی را در این رمان برملا ساخت؟
- هنجارگرایی کریستینا بیچیری تا چه حد روی شخصیت اصلی جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند، کایا، اثر گذاشته است و چه ابعادی از زندگی وی را تحت تأثیر قرار داده است؟

اثر پیش‌رو یک تحقیق توصیفی-تحلیلی است که از منابع کتاب‌خانه‌ای به منظور جمع‌آوری اطلاعات بهره برده است.

۲-۱. پیشینه پژوهش

در باب هنجارگرایی، نظریات جامعه‌شناسانه و روان‌شناختی مختلفی تابه‌حال ارائه شده است و عالمان بسیاری در این زمینه سخن بر زبان رانده‌اند. نظر به این که تحقیق پیش‌رو صرفاً بر عقاید و استدلال‌ات کریستینا بیچیری، فیلسوف امریکایی/ایتالیایی تمرکز کرده است، آثار زیر را به عنوان نمونه به عنوان منبع گلچین نموده است.

کتاب قواعد جامعه، ذات و پویایی هنجارهای اجتماعی از کریستینا بیچیری، به منطق و روند تکامل هنجارهای اجتماعی می‌پردازد، دلیل هنجارگرایی را در جوامع انسانی شرح می‌دهد و فلسفه وجود هنجار را در جامعه واکاوی می‌کند. در این کتاب، بیچیری چرخه زایش، پراکنش و نابودی هنجارها را در جامعه به تصویر می‌کشد و خواننده با طبیعت هر هنجار و انتظاراتی که هر هنجار بر مبنای آن شکل می‌گیرند، توصیف می‌نماید. به عقیده بیچیری، روان‌شناسی جامعه در مطالعه هنجارگرایی اهمیت زیادی دارد و به ما کمک می‌کند تا بهتر هنجارهای نامتعارف و آسیب‌زننده را شناسایی کرده، آن‌ها را از چرخه زندگی فردی یا اجتماعی حذف کنیم. از دیدگاه بیچیری، هنجارها از جمله مهم‌ترین ساختارهای اجتماعی در روابط انسانی هستند و یکی از ستون‌های اصلی سازنده فرهنگ و تمدن یک جامعه به شمار می‌روند. بیچیری ابتدا هدف از هنجارگرایی را در جوامع شرح می‌دهد، آن را به زندگی و روان‌شناسی رفتاری انسان وصل می‌کند و در نهایت، یک ساختار پیچیده و منسجم برای هنجارها

رسم می‌کند. در نتیجه، هنجارها به مثابه ساختارهایی اجتماعی به نظر می‌رسند که در ابعاد مختلف اجتماعی ریشه دارند و بر هر بُعد اثر گذاشته، به طور متقابل از آن اثر می‌پذیرند (ر.ک. ۲۰۰۶ Bicchieri, C: ۱۳-۱۵).

در اثر ۱۳۹۵ خود، هنجارها در حیات وحش، کریستینا بیچیری روش‌های شناسایی، اندازه‌گیری و تغییر هنجارهای اجتماعی را شرح می‌دهد. مقاله حاضر برای شناسایی و درک هنجارگرایی در جوامع انسانی، به این کتاب تکیه کرده است. در هنجارها در حیات وحش، بیچیری نشان می‌دهد که هنجارگرایی و پیروی از قواعد اجتماعی می‌تواند چه آثار مخربی در جامعه به دنبال داشته باشد، حقوق انسان‌ها را پایمال کند و حتی در روند زندگی روزمره‌ی انسان تداخل ایجاد کند. این کتاب که عناصر سازنده هنجارگرایی را به نمایش می‌گذارد، ارتباط میان هنجارگرایی را با بروز فسادهای اجتماعی، اخلاقی، سیاسی و حتی اقتصادی شرح می‌دهد و یک نمای تمام‌وکمال از مفهوم هنجار و آثار آن در جامعه را برابر چشمان خواننده به تصویر می‌کشد.

برای درک بهتر جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند و سیر رشد شخصیتی کایا، شخصیت اصلی داستان، تحقیق حاضر از داده‌های سوفیا بردن‌بک در مقاله «بررسی نقش طبیعت در زندگی انسان‌ها و نقش استعاری طبیعت در جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند برای نقد ساختارهای زندگی اجتماعی» بهره گرفته است. این مقاله در سال ۱۴۰۱، توسط بردن‌بک به منظور تثبیت این فرض نگاشته شد که دیلیا اونز با بهره‌گیری از عنصر طبیعت در رمان خود، قصد دارد ساختارهای زندگی اجتماعی انسان را به شیوه‌ای علمی شرح دهد. به گفته بردن‌بک، استفاده از طبیعت و حقایق زیست‌شناسی در رمان، خود یک ابزار غیرمستقیم بود تا اونز از طریق آن بتواند با روش ملموس‌تری، زندگی اجتماعی انسان و روند شکل‌گیری شخصیت یک فرد را شرح دهد. وی باور دارد که جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند را می‌توان یک اثر فاخر روان‌شناختی در نظر گرفت که پویایی شخصیت انسان و ارتباط متقابل زندگی انفرادی و اجتماعی را به زیبایی شرح می‌دهد و در این میان، نقش هنجار و قواعد اجتماعی را نیز در رفتارها و روان‌شناسی انسان پررنگ می‌سازد.

به منظور بررسی اثر زندگی اجتماعی و هنجارگرایی بر کایا، شخصیت اصلی جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند، در پژوهش حاضر از مقاله «جنبه سه‌بعدی شخصیت اصلی در رمان جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند» (۱۴۰۱) هم بهره گرفته شده است که یک تفحص تحلیلی-تشریحی از رمان اونز است. این مقاله چارچوب مناسبی برای مطالعه شخصیت کایا در بستر اجتماعی‌ست و با ذکر

جزئیات روان‌شناختی، شرح می‌دهد که جامعه، هنجارها و محیط اطراف تا چه اندازه در نمو شخصیت کایا مؤثر هستند. به کمک این مقاله، تحقیق پیش‌رو ابعاد مختلف شخصیتی کایا را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد و در نهایت، به یک استنتاج دقیق‌تر در زمینه میزان اثرپذیری شخصیت انسان‌ها از هنجارها می‌رسیم. انتظارات جامعه از شخصیت کایا و قواعدی که در چارچوب هنجارگرایی بر شخصیت کایا تحمیل می‌شود، نقش قابل توجهی در چالش‌های هویتی و روان‌شناختی کایا دارد. نویسندگان این مقاله، خوتیما و سایرین، با شرح بی‌عدالتی‌های اجتماعی در زندگی کایا و اثر عمیق آن در رشد شخصیت وی، مدارک مستدلی را راجع به اثر سوء هنجارگرایی در زندگی انسانی به نمایش می‌گذارد. (۲)

۲. هنجارگرایی از دیدگاه کریستینا بیچیری

مطابق با آنچه کریستینا بیچیری در هنجارها در حیات وحش بیان می‌کند، هنجارگرایی در انسان ریشه در تمایل وی برای تطبیق با افکار عمومی و هماهنگی با اصول اجتماعی دارد. سدریک پتروت در ارزیابی خود از آثار بیچیری، این رویکرد را یکی از بنیادی‌ترین نظریه‌ها در فلسفه‌ی اجتماعی معاصر می‌داند (سارانی و همکاران، ۱۴۰۱: ۱۳۲). کریستینا بیچیری رفتارهای انسان را به دو دسته‌ی مستقل و وابسته‌ی متقابل^۱ معرفی می‌کند و باور دارد دلیل شکل‌گیری اصول و هنجارهای اجتماعی را می‌توان به اهمیت دادن زیاد انسان به آنچه دیگران راجع به وی فکر می‌کنند، مربوط دانست. دلیل این که یک‌سری از افراد، بدون پرس‌وجو یا کنجکاوی، کورکورانه از برخی هنجارها پیروی می‌کنند، بدون آن‌که ماهیت و ریشه‌ی آن هنجار برای آن‌ها مهم باشد، به همین حقیقت مربوط است (21: Bicchieri, C. 2017).

بیچیری عقیده دارد که برای شناخت صحیح هنجارگرایی و دلیل دنباله‌روی از هنجارها، ابتدا باید با مفهوم «ترجیحات» و «انتظارات» آشنا شد. به گفته‌ی وی:

«ترجیحات، به تمایل انسان برای رفتار به یک شکل ویژه و در یک موقعیت مشخص گفته می‌شود. وقتی من می‌گویم که ترجیح می‌دهم به جای قطار، با خودرو به مدرسه روم، منظورم این است که اگر به من فرصت انتخاب داده شود، خودرو را به جای قطار انتخاب می‌کنم» (همان: ۲۵).

او توضیح می‌دهد که چیزهایی که یک فرد ترجیح می‌دهد، تحت تأثیر شرایط و عوامل خاص قرار دارند و نباید آن‌ها را با «علاقمندی» به موضوع برگزیده اشتباه گرفت. به عبارت ساده‌تر، وقتی فردی در رستوران بستنی وانیلی را به جای شکلاتی انتخاب می‌کند؛ انتخاب متغیر دوم (وانیل) به جای متغیر اول (شکلات) همواره به این مفهوم نیست که فرد به متغیر اول علاقمند نیست، بلکه ممکن است فرد تحت شرایط خاصی و به دلیل فاکتورهای مشخصی، این تصمیم را گرفته باشد (برای مثال، فرد ممکن است به شکلات علاقه داشته باشد، اما به دلیل حساسیت به آن، وانیل را به جای شکلات انتخاب کرده باشد). بیچیری ترجیحات را هم دارای بعد فردی و اجتماعی می‌داند و باور دارد ترجیحات زمانی جنبه اجتماعی پیدا می‌کنند که باورها، عقاید، اصول و بازخورد افراد دیگر هم در حین تصمیم‌گیری‌های شخصی، لحاظ گردد. وی به چنین ترجیحاتی نام «پیامدگرا»^۱ می‌نهد و عقیده دارد بخش اعظمی از تصمیمات روزمره‌ی انسان، تحت تأثیر این عوامل هستند. طبق توضیحات این منتقد، افراد ممکن است به یک عاملی علاقه داشته باشند؛ با این وجود برای انتخاب آن اقدام نکنند. رفتارهای آدمی در مکتب بیچیری تحت تأثیر عوامل مختلف انفرادی و اجتماعی قرار دارند؛ اما ترس از قضاوت‌های اجتماعی، تفکر عمومی و باورهایی که طی سالیان متمادی در جامعه ته‌نشین شده و تحکیم شده‌اند، از جمله مواردی هستند که از نظر بیچیری، بر رفتارهای انسان‌ها تأثیر می‌گذارند. بیچیری تصور می‌کند که مردم می‌توانند ترجیحات اجتماعی خود را به صورت «شرطی» و «غیرشرطی» شکل دهند. مطابق با توضیحات این فیلسوف، برخی از هنجارها، مانند قوانین رایج اجتماعی، موجب می‌شوند که فرد به عمل بر اساس آن هنجار شرطی شود؛ حتی اگر تمایلی برای انجام آن کار نداشته باشد. بیچیری قوانین حکومتی را جزئی از این دسته می‌داند و باور دارد از یک نقطه به بعد، فرد بدون فکر کردن به چرایی و چگونگی شکل‌گیری آن هنجار، هم‌سو با آن رفتار می‌کند «چون در غیر این صورت، مجازات و تنبیه برای وی در بر خواهد داشت».

طبق باور بیچیری، انتظارات اجتماعی از جمله دلایلی هستند که یک فرد ممکن است به هنجارگرایی روی آورد. مردم به مرور زمان به این باور می‌رسند که هنجارهای اجتماعی، قوانین نوشته/ نانوشته اجتماعی و دوجانبه هستند که باید مطابق با آن‌ها رفتار کرد. منظور از دوجانبه بودن عمل به هنجارها این است که فرد نه تنها خودش مطابق با هنجار رفتار می‌کند، بلکه از دیگران نیز «انتظار» دارد

تا مطابق با آن هنجار به خصوص عمل کنند. چنین عاملی، یکی از رایج ترین دلایل هنجارگرایی در بستر اجتماعی ست. به مرور زمان، فرد بدون آن که به دلایل و ریشه‌ی یک هنجار فکر کند، هم سو با آن رفتار می کند؛ زیرا این «باور» در وی وجود دارد که موظف به انجام آن است و اگر مطابق با هنجار عمل نکند، مورد قضاوت و حتی طردشدگی اجتماعی قرار می گیرد (همان: ۳۳). موضوعی که یکی از درون مایه های بنیادینِ اثر اوتز است و در بخش های آتی مقاله، بیش تر آن را بسط خواهیم داد.

بالیه^۱ (۲۰۱۰: ۴۹) نیز موافقت خود را با ایده بیچیری نشان می دهد و اشاره می کند که در میان هنجارهای اجتماعی و رفتاری که انسان از خود نشان می دهد، یک ارتباط متقابل و دوجانبه برقرار است. طبق گفته ی این منتقد، هنجارگرایی در سطح اجتماعی به سلسله قواعد جمعی و گروهی اشاره دارد که متقابلاً بر رفتار انسان ها در یک موقعیت خاص تأثیر می گذارد و آن را به یک سوی خاص هدایت می کند. طبق نظریات دنیل بالیه، هنجارها نقش بسیار مهمی در تغییر الگوریتم تصمیم گیری انسان ها دارند و در تصمیماتی که فرد در بستر زندگی شخصی و اجتماعی خود می گیرد، نقش مهمی را ایفا می کنند. دوبرویل و گروگویر^۲ (۲۰۱۲) نیز یک گام رو به جلو برداشتند و اذعان کردند که موقعیت هایی که به عمل به یک هنجار خاص می انجامد، انتظاراتی که منجر به زایش یک هنجار می شوند و ترجیحات شخصی و عمومی، زمینه ای برای طبقه بندی انواع هنجارها هستند. با استناد به تعاریف این دو محقق، می توان هنجارها را به عنوان قوانینی اجتماعی تعریف کرد که «اعمال» انسان ها را در دسته ی «مجاز» و «غیرمجاز» قرار می دهد. به علاوه، این هنجارها هستند که نشان می دهند آیا یک عمل قابل اجرا، جایز و رواست، یا خیر. حال به عقیده ی این دو محقق، ماهیت این هنجارها و اعمالی که تحت تأثیر قرار می دهند، آن ها را در گروه های متفاوتی دسته بندی می کند. برای مثال، هنجارهای اخلاقی معمولاً با بی عدلی، حقوق انسانی و آسیب هایی که از این طریق به انسان وارد می شود، سروکار دارند. میزان جدی بودن یک هنجار هم بسته به بستر مربوطه و موقعیتی که هنجار در آن اثر دارد، می تواند متفاوت باشد. پس به طور کلی از بند فوق می توان نتیجه گرفت که هنجارها به طور مستقیم و غیرمستقیم روی اعمال و تصمیمات انسان اثر می گذارند و می توانند آن ها را تغییر داده، به موازات ارزش های خود شکل دهند (Balliet, D. 2010: 137-138)

نظر به موارد ذکر شده در بندهای بالا، دلیل هنجارگرایی در انسان ها از دیدگاه کریستینا بیچیری

1. Balliet, Daniel

2. Dubreuil & Grégoire

چیست؟ بیچیری در قواعد جامعه، ذات و پویایی هنجارهای اجتماعی (2006) توضیح می‌دهد که هنجارها منجر به انواع گسترده‌ای از رفتارها در انسان می‌شوند و همواره «انتظارات» خاصی را بر دوش می‌کشند. چنین انتظارات و ترجیحاتی باعث بروز رفتارهای جمعی در انسان می‌شود. بیچیری باور دارد که تداوم عمل به چنین انتظارات و ترجیحاتی، یک قواعد شرطی ایجاد می‌کند و افراد به مرور زمان به عمل به چنین انتظارات و ترجیحاتی شرطی می‌شود. این انتظارات و ترجیحات شرطی شده آجرهای سازنده ساختارهای اجتماعی هستند. پس هنجارهای اجتماعی گستره‌ی بسیار بزرگی دارند و گاه حتی از بستر یک اجتماع فراتر می‌روند و یک جهان را دربرمی‌گیرند. برای مثال، می‌توان به هنجارهای ضد دزدی در سراسر جهان اشاره کرد. تقریباً در تمام جوامع جهانی، احترام به لوازمی که به طور رسمی و واضح در تملک فرد دیگری قرار دارند، یک هنجار عمومی و شناخته شده است. به مرور زمان و با پیشرفت بیش‌تر جامعه‌ی انسانی، قبح دزدی بیش‌تر و بزرگ‌تر شد و افراد به احترام به حریم شخصی و قانونی املاک و متعلقات دیگران شرطی شدند. ادامه و تداوم این هنجار باعث شد تا افراد در زندگی اجتماعی به طور پیش‌فرض از دزدی خودداری کنند و آن را یک کار قبح، ضد اصول زندگی اجتماعی و هنجارشکنانه بدانند.

تداوم عمل به یک هنجار موجب می‌شود تا کم‌کم افراد به طور اتوماتیک و خودکار به آن هنجار عمل کرده یا از آن پیروی کنند. این تداوم و استمرار در عمل به یک هنجار، شالوده‌ی شکل‌گیری و پیدایش هنجارگرایی است. افراد به مرور زمان به عمل به آن هنجار خاص شرطی می‌شوند و گاهی بدون فکر کردن، به موازات و موافق با اهداف آن هنجار عمل می‌کنند. تمامی این موارد، شالوده‌ی هنجارگرایی هستند و هنجارگرایی موجب می‌شود تا افراد در یک موقعیت، مشابه با دنبال‌کنندگان دیگر آن هنجار عمل کنند. بیچیری در ادامه بیش‌تر این موضوع را بسط می‌دهد:

«وقتی ما با یک موقعیت جدید روبرو می‌شویم، به سرعت به دنبال سرنخ‌هایی برای درک بهتر آن موقعیت می‌گردیم و سعی می‌کنیم بفهمیم که در چنین موقعیتی چه رفتاری شایسته و مناسب است. گمان بر این است که ما موقعیتی که با آن روبرو هستیم را با موقعیت‌های مشابهی که افراد دیگر با آن روبرو بوده‌اند مقایسه می‌کنیم. این مقایسه‌ها موجب فعال‌سازی رفتارهایی می‌شوند که در این موقعیت، «نرمال» تلقی می‌شوند.» (Bicchieri, C. 2006: 5)

انسان‌ها در سراسر زندگی خود با تجربیات و موقعیت‌های مختلفی روبرو هستند و به طور مداوم در حال یادگیری از محیط اطراف خود هستند. بنا بر عقیده‌ی بیچیری در پاراگراف بالا، انسان‌ها از

رفتارهای دیگر درس می گیرند و وقتی رفتاری به مرور زمان تکرار شود، «نرمال» خطاب می شود و به شکل یک هنجار در می آید. اگر بخواهیم در این زمینه مثالی بزنیم، می توان به در زدن قبل از ورود به منزل شخص دیگری اشاره کرد. امروزه این کاملاً یک هنجار و باور عمومی ست که می بایست قبل از ورود به منزل شخصی، زنگ درب منزل وی را به صدا درآورد یا به درب کوبید تا وی را از حضور خود مطلع کنیم. هنجارگرایی موجب می شود تا افراد به طور پیش فرض، هماهنگ با یک باور خاص عمل کنند؛ چرا که با سرپیچی از آن، برچسب منفی اجتماعی به فرد اطلاق می شود و ممکن است حتی از جامعه طرد گردد. به عبارتی، اگر درب منزل شخصی باز باشد، اما شما بدون اعلام حضور خود (حال به هر شکلی) وارد منزل وی شوید، با واکنش شگفت زده و غالباً ناراحت فرد صاحب خانه یا حتی دیگران روبرو خواهید شد.

افراد با قرارگیری در موقعیت، آن موقعیت را درک می کنند و سرنخ های آشنایی با آن موقعیت در ذهن آن ها ثبت می شود. همین باعث می شود تا اگر فرد در زمان دیگری در آن موقعیت قرار بگیرد، مجدداً به شکلی رفتار کند که از نظر وی مقبول، مجاز و شایسته است. بیچیری توضیح می دهد که شایستگی و مجاز بودن یک هنجار می تواند بسته به ارزش ها و باورهای فردی متفاوت باشد؛ اما به طور کلی، هنجارها را می توان قوانین پیش فرضی در نظر گرفت که از افراد انتظار می رود به آن عمل کنند. هر قدر افراد بیش تری به آن هنجار عمل کنند یا به آن باور داشته باشند، هر قدر پیشینه یک هنجار درازتر باشد و عمل به آن پیوستگی بیش تری داشته باشد، آن هنجار ریشه ی محکم تری خواهد داشت و تغییر دادن آن دشوارتر خواهد بود. بیچیری در کتاب هنجارها در حیات وحش (توضیح می دهد که حتی نوع یک هنجار هم می تواند در روند تغییر یا حذف آن اثرگذار باشد. برای مثال وی باور دارد که هنجارهای اجتماعی به مراتب نسبت به هنجارهای توصیفی ریشه ی عمیق تری دارند و از این رو، نمی توان به سادگی هنجارهای توصیفی آن ها را تغییر داد (Bicchieri, C. 2017: 108).

اما تمامی موارد ذکر شده، چه ارتباطی به هنجارگرایی دارد؟ مسئله این است که هنجارگرایی یکی از عواملی ست که تغییر یک هنجار را دشوار می سازد. علی الخصوص هنجارهای اجتماعی همانند نسخه های از پیش نوشته ای به نظر می رسند که یک مسئولیت خاص را مطابق با موقعیت بر دوش طرف می گذارند. یک دلیل هنجارگرایی، از دیدگاه بیچیری، انتظار دیگران است. یک هنجار سلسله ی زنجیره واری از انتظارات را می سازد که از یک انسان به انسانی دیگر منتقل می شود و به یک مسئولیت تبدیل می گردد. انسان به منظور تطابق با زندگی اجتماعی، با این هنجارها کنار می آید تا هم توسط

جامعه طرد نگردد، هم مورد ارزش و احترام قرار بگیرد. دنباله‌روی از هنجارها و پیروی از آن‌ها به زندگی انسان‌ها چارچوب و هدف می‌بخشد. چنین اصولی زمانی که تداوم یابند، به سنت و فرهنگ یک جامعه یا محیط تبدیل می‌شوند. عمل به چنین هنجارهایی به مرور زمان در رگ و ریشه‌ی افراد آن جامعه ریشه می‌دواند. فرد با عمل به آن هنجارها، احساس امنیت، هدف‌مندی و «نرمال» بودن می‌کند. از نگاه سرزنش‌بار و ملامت‌گر دیگران یا بازخوردهای منفی خود را می‌رهاند و از نظر اجتماع، یک فرد محترم یا مقبول شناخته می‌شود.

بیچیری اعتقاد دارد که ممکن است فرد به یک هنجار باور هم نداشته باشد، اما با توجه به این که از تبعات عدم دنباله‌روی از آن هنجار می‌ترسد، به هنجارگرایی تن می‌دهد. عدم دنباله‌روی از برخی هنجارها ریسک بسیار سنگینی دارد که کم‌تر کسی حاضر می‌شود به آن تن دهد. بیچیری در این بخش از کتاب خود، به قرن سیزدهم میلادی اشاره می‌کند که در آن زمان، افراد نجیب‌زاده از تخلیه‌ی بینی خود با دستمال روی میز غذاخوری خودداری می‌کردند؛ چرا که چنین کاری در دید عموم یک عمل «ناشایست» بود و می‌توانست به نجیب‌زادگی و احترام فرد در محیط‌های اجتماعی صدمه‌ی جدی وارد کند. بیچیری باور دارد که خاصیت دنباله‌روی یک انسان از رفتارهای دیگران در موقعیت‌های مشابه و علاقه‌ی انسان به موجه و محترم شناخته‌شدن در محیط‌های اجتماعی، از جمله دلایل اصلی هنجارگرایی در انسان است. در بسیاری از موارد، فرد به هنجارگرایی روی می‌آورد چرا که در موقعیت‌های ناآشنا، با کمک هنجارها می‌تواند بهتر عمل کند و از ناشناخته‌ها دوری کند. وقتی عمل به یک هنجار تداوم یابد، دنباله‌روی از آن هنجار کم‌کم کاملاً طبیعی می‌شود و آن هنجار تبدیل به یک وظیفه، مسئولیت و انتظار عادی می‌شود (Bicchieri, C. 2017:42-43).

این محقق در «هنجارهای تشویقی: تسلط بر انتظارات اجتماعی به منظور تغییرات رفتارهای انسان» (این را هم اضافه می‌کند که هنجارگرایی در اجتماع، می‌تواند در یک‌دستگی رفتاری انسان‌ها مفید باشد. از این رو، اعضای یک جامعه‌ی انسانی به جای این که در طول رشد خود، با رفتارها و باورهای مضر و خطرناک رشد کنند، می‌توانند در چارچوب تمدن رشد کنند. یک‌دستگی رفتاری/ اعتقادی می‌تواند ریسک مشکلات رفتاری را در جامعه کم کند. از این رو، هنجارگرایی می‌تواند در برخی موارد، برای دولت‌ها و سران یک گروه اجتماعی مفید باشد (Bicchieri, C. 2023: 2). از طرفی، در «هنجارگرایی شرطی و واپیچش اعتقادی» به توصیف مفهوم normative یا اصول هنجارگرایانه هم گذری می‌زد تا ثابت کند باورها و اعتقادات شخصی می‌تواند کاملاً متفاوت با سبک/ نوع رفتار فرد در

حوزه‌ی اجتماعی باشد. با این حال، فرد تنها به منظور این که خلافِ هنجارها و باورهای عمومی رفتار نکند، به آن‌ها تن دهد. بیچیری و سایرین در این مقاله هنجارِ «راست‌گویی و پرهیز از دروغ‌گویی» را واکاوی می‌کنند و اعتقاد دارند افراد برای حفظ چهره‌ی عمومی خود و طرد نشدن از یک جامعه، «ممکن است» به هنجارها تن دهند و به مرور زمان به انجام آن شرطی شوند. با این حال، عدم وجود آن شرط در یک محیط خاص، موجب می‌شود احتمال آن که فرد موافق با آن هنجار رفتار کند، کم‌تر گردد.

«برای یک هنجارگرایی شرطی‌شده، دروغ گفتن در محیطی که دیگر شرط‌های خاصی برای پیروی وجود ندارند، راحت‌تر است» (۲۰۲۳: ۴).

به این ترتیب، می‌توان متوجه شد که چرا برای بسیاری از افراد، تخطی از یک هنجار اجتماعی و سرباززدن از هنجارگرایی در عدم وجود جامعه‌ی تحمیل‌گر ساده‌تر است. شاید این امر تا حدودی بتواند رفتار چیس اندروز، یکی از معشوقان کایا در رمان جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند توجیه نماید. مقاله‌ی پیش رو این امر را در بخش بعدی بسط خواهد داد. مارگارت گیلبرت در تحلیل خود از منطق و هماهنگی اجتماعی کریستینا بیچیری، به واژه‌ی «استراتژی غالب» اشاره می‌کند و باور دارد هنجارهایی که از گذر زمان جان سالم به در می‌برند و در بستر اجتماعی به آن‌ها عمل می‌شود، در حقیقت استراتژی‌های غالبی بوده‌اند که توسط جامعه «برگزیده» شده‌اند تا به مرور زمان و با تکرار دائمی آن استراتژی، تبدیل به هنجار شوند (۴). دنباله‌روی از این استراتژی‌های هنجارشده یکی از راه‌های تداوم گروه‌های اجتماعی‌ست؛ چرا که با توجه به گفته‌های بیچیری و سایرین در منطق استراتژی چیس (۱۹۹۹: ۱۳۷۸) وجود یک استراتژی غالب در جامعه باعث می‌شود تا احتمال این که فرد به استراتژی‌های جایگزین و مطابق با منطق خود روی آورد، پایین رود. به عبارت دیگر، این که فرد از یک هنجار از قبل تعیین‌شده دنباله‌روی کند، برای وی آسان‌تر و امن‌تر است تا این که به دنبال یک راه‌حل، استراتژی و هنجار جایگزین باشد (۱۸۱). به این شکل، فرد دیگر محکوم به تخطی از هنجارها نمی‌شود و توسط اجتماع مورد محکومیت قرار نمی‌گیرد. اولف خلویل^۱ با ذکر عقاید کریستینا بیچیری، این ادعا را تأیید می‌کند که هدف اعضای یک جامعه در هنجارگرایی و دنباله‌روی از استراتژی غالب، صرفاً خودداری از تحریمات خاص (مانند تنبیه و طردشدگی اجتماعی)، یا جلوگیری

از ایجاد حس گناه و شرم در انسان است. خلوبیل با استناد به عقاید پترنوت و گروس، چنین استنباط می‌کند:

«احترام نگذاشتن به یک هنجار می‌تواند نشان‌دهنده‌ی این باشد که فرد نسبت به سنت‌های گروهی بی‌تفاوت است (...). من می‌توانم (و هم نمی‌توانم) به یک هنجار گرایش نشان دهم؛ چرا که می‌خواهم به عنوان یک هنجارگرا (دنبال‌کننده‌ی هنجار) دیده شوم؛ در غیر این صورت، به عنوان یک تک‌رو از من یاد خواهد شد. (...) این حقیقت که قوانین رفتاری ممکن است به عنوان یک هنجار پذیرفته شوند بر نحوه‌ی اطاعت مردم از آن هنجار اثرگذار است.» (Bicchieri, C. 2016: 3)

بنابراین، می‌توان هنجارگرایی را رفتار همسوی یک فرد با یک یا چند هنجار خاص دانست. فرد به دلایل مختلفی ممکن است داوطلبانه مطابق با یک هنجار عمل کند. برای مثال، جهت جلوگیری از طردشدن اجتماعی، تنبیه اجتماعی، احساس گناه یا شرمساری، فرد ممکن است به هنجارگرایی روی آورد. با توجه به این که انسان محیط اطراف خود را مشاهده می‌کند و سعی می‌کند از تصمیمات دیگران درس گرفته، مطابق با مشاهدات خود رفتار کند، هنجارگرایی می‌تواند به دلیل تمایل انسان جهت جلوگیری از مواجهه با خطر یا احساس ناامنی صورت پذیرد. در این بخش، مقاله‌ی روبرو سعی کرد درک گسترده و قابل فهمی از مفهوم هنجارگرایی و دلیل شکل‌گیری آن در جوامع انسانی ایجاد نماید. در بخش بعد، به سراغ تعمیم این عقاید با اثر دیلیا اونز، جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند، خواهیم رفت.

۲-۱. ردپای هنجارگرایی کریستینا بیچیری در جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند

جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند که به نقل از مجله‌ی نیویورک تایمز، به عنوان «تمجیدی از طبیعت» یاد می‌شود، یکی از آثار شاعرانه و طبیعت‌گرای دیلیا اونز است که می‌توان به وضوح، روند رشد و نمو شخصیتی انسان را مراحل مختلف زندگی وی، مشاهده نمود. این اثر به زندگی کایا، شخصیت زن اصلی داستان، می‌پردازد که به‌تنهایی و به دور از جامعه‌ی انسانی، در مرداب‌های کارولینای شمالی زندگی می‌کند. در این بخش، ابتدا نگاهی به محتوای داستان و درون‌مایه‌ی آن می‌اندازیم، سپس آن را به زیر لنز کاوش گرانه‌ی کریستینا بیچیری می‌کشیم تا بر اساس ایده‌های وی در زمینه‌ی هنجارگرایی بررسی گردد.

۱-۱-۲. نگاهی به محتوا و داستان جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند

جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند اولین رمان بزرگ‌سال دیلیا اونز، متخصص و زیست‌شناس معروف آمریکایی است که توانست به مدت ۶۷ هفته‌ی متوالی، در لیست پرفروش‌ترین کتب نیویورک‌تایمز جای بگیرد. چیزی که این رمان را خاص می‌کند، سبک غیرمعمول نثر آن است که توسط یک زیست‌شناس حیات وحش به شکل یک نثر طولانی، تخصصی و سرشار از تجربیات دقیق زیست‌شناسانه نگاشته شده است. متن این اثر را می‌توان یک انعکاس مستقیم از زندگی طولانی نویسنده در حیات وحش آفریقا دانست. اونز داستان رمان خود را از دهه‌ی ۱۹۵۰ میلادی آغاز می‌کند و می‌توان رمان وی را یک دانش‌نامه‌ی موثق از حیث بوم‌شناسی، زیست‌شناسی، فیزیک و حیوان‌شناسی دانست (Kimura, M. 2020: 1-5).

کایا^۱، با نام اصلی کترین دنیل کلارک^۲، به همراه خانواده‌ی خود در کلبه‌ای قدیمی و متروک، چسبیده به باتلاق‌های اطراف بارکلی کو^۳ زندگی می‌کند. نزدیکی این کلبه به باتلاق موجب شده است تا این خانواده به نحوی از محیط بیرون و اجتماع انسان‌ها به نظر برسد. خشونت خانگی و رفتارهای زننده و خشن پدر کایا موجب می‌شود تا مادر خانواده آن‌ها را ترک کند و سپس سایر خواهران و برادران کایا نیز یک به یک کلبه را ترک می‌کنند. پس از مدتی، حتی پدر کایا نیز دیگر به خانه باز نمی‌گردد و کایا یاد می‌گیرد تا به تنهایی از پس زندگی در یک کلبه‌ی متروکه و دورافتاده برآید. این کلبه کاملاً از جامعه‌ی مدرن بیرون دور است و عدم وجود یک خانواده و حامی، موجب می‌شود تا طبیعت کم‌کم جای انسان‌ها را در زندگی کایا بگیرد. به مرور زمان و هر چه کایا بیش‌تر رشد می‌کند، نقش طبیعت به عنوان معلم، مادر و ناجی کایا در داستان پررنگ‌تر می‌شود. از طرفی، این تنهایی و زندگی در کلبه‌ای باتلاقی موجب می‌شود تا کایا به مرور زمان با هنجارها و چارچوب‌های زندگی مدرن اجتماعی بیگانه گردد و افراد بارکلی کو. واکنش‌های تند و جانبدارانه‌ای نسبت به وی داشته باشند. واکنش‌هایی که حتی در پرونده‌ی قتل که کایا مظنون اصلی آن است هم اثر مستقیمی بر جای می‌گذارد (Bredenk, S. 2023: 7).

داستان جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند در دو خط زمانی رخ می‌دهد. یکی از این خطوط

1. Kya

2. Catherine Danielle Clark

3. Barkley Cove

زمانی روند رشد کایا، شخصیت اصلی داستان را مرحله به مرحله به تصویر می‌کشد. حال آن که خط زمانی دیگر به پرونده‌ی مشکوک قتل چیس اندروز می‌پردازد. کایا یکی از مظنونان اصلی این حادثه است و نویسنده تا پایان کتاب، از مقصر اصلی حادثه پرده بر نمی‌دارد (Gruesser, J. 2020: 13). یکی از مسائلی که کایا را یک نمونه‌ی کاملاً مناسب برای مطالعه‌ی هنجارگرایی کریستینا بیچیری ساخته است، این حقیقت است که کایا به تنهایی، در نواحی باتلاقی کارولینای شمالی زندگی می‌کند. رفتارها و واکنش‌های ساکنین بارکلی کو، شهری که در مجاورت ناحیه‌ی باتلاقی کارولینای شمالی قرار دارد، یک نمونه‌ی مناسب برای بررسی تأثیر هنجارگرایی بر افراد جامعه است و می‌تواند یک گواه مناسب برای نمایش آثار گوناگون این هنجارگرایی بر افراد مختلف جامعه باشد.

۲-۱-۲. هنجارگرایی کریستینا بیچیری در جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند

یکی از اصلی‌ترین مسائلی که کریستینا بیچیری به تعریف و بازرسی آن می‌پردازد، مسئله‌ی هنجارهای اجتماعی و تأثیری است که بر «انتخاب و رفتارهای» انسان‌ها می‌گذارند. هنجارها شامل دسته‌ای از باورها هستند که با تأثیر بر رفتار یک شخص، بر اقدامات و تصمیماتی که فرد در مدل‌ها و موقعیت‌های مختلف می‌گیرد، اثر می‌گذارند (Hausman, D. M. 2008: 2). بیچیری در «اهمیت زبان: ساختارهای زبانی هنجارگرایانه چگونه بر درک انسان از هنجار و میزان تبعیت از آن هنجار اثر می‌گذارند؟» توضیح می‌دهد که یک هنجار می‌تواند خود را در کوچک‌ترین ساختارهای زبانی یک جامعه هم تزریق کند و تکرار و استمرار مداوم آن، موجب هنجارگرایی شرطی شود. بیچیری مثال می‌زند که وقتی ما در یک جمله از «باید» یا «لازم است» استفاده می‌کنیم، ناخواسته یک یا زنجیره‌ای از هنجارها را وارد کلام خود می‌کنیم و با تکرار آن، به آن تداوم می‌بخشیم. زندگی ساختاریافته، چارچوب‌بندی‌شده و اصولی اجتماعی سرشار از این هنجارهای نرمال‌شده است و هر چه تمایل انسان‌ها برای دنباله‌روی و تبعیت از یک هنجار بیش‌تر باشد، هنجارگرایی در آن جامعه بیش‌تر نمود پیدا خواهد کرد. بیچیری به هر هنجار یک درجه می‌دهد و اذعان می‌دارد که هر چه حساسیت یک هنجار و ریشه‌ی آن در یک جامعه عمیق‌تر و بیش‌تر باشد، هنجارگرایی در آن زمینه بیش‌تر خواهد بود و انسان تمایل کم‌تری برای تخطی از آن هنجار نشان می‌دهد (Bicchieri, C. 2023: 1-2).

مطابق با نظریه نقدی و سایرین، خانواده و تشکلهای اجتماعی (از جمله آموزش و پرورش) نقش بسیار مهمی در پرورش و تربیت این هنجارها در افراد یک جامعه دارند (نقدی و تولایی، ۱۳۹۲: ۱۱۹). یکی از بزرگ‌ترین مسائلی که در رمان اوز به آن اشاره شده است، مسئله‌ی عزلت و تنهایی،

طردشدگی از اجتماعی و زندگی در دامن طبیعت است. کایا، شخصیت اصلی داستان، برخلاف هم‌سن‌وسالان خود، از موهبت خانواده بی‌نصیب است. عدم وجود نقش حمایت‌گر مادر و پدر در خانه، موجب می‌شود تا کایا برای پر کردن تنهایی خود به طبیعت روی آورد. به این شکل، طبیعت نقش تربیت‌کننده‌ی کایا را پیدا می‌کند. کایا به جای دنباله‌روی از اصول و هنجارهای انسانی، اصول و هنجارهایی که در طبیعت می‌آموزد را دنبال می‌کند و همین باعث می‌شود که نتواند با جامعه‌ی انسان‌های بیرون ارتباط بگیرد.

«کایا دست خود را بر روی زمین خیس و تپنده گذاشت و باتلاق، مادر او شد» (جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند، ۳۸).

بیچیری در اشاره به هنجارها و روند شکل‌گیری آن‌ها در اجتماع، در مقاله‌ی «هنجارها و باورها: چگونه تغییر رخ می‌دهد» توضیح می‌دهد که یک دلیل هنجارگرایی، پذیرفته شدن توسط جامعه و دنباله‌روی بی‌چون‌وچرا از آن‌چه دیگران انجام می‌دهند است. این هنجارگرایی به این سبب است که ما نمی‌خواهیم با تخطی از آن‌چه به ما به عنوان رفتار «شایسته» و «مناسب» دیکته شده است، احساس شرمندگی و مورد قضاوت قرار گرفتن پیدا کنیم (Bicchieri, C. 2014: 3). نمود این امر را می‌توان در جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند مشاهده کرد. وقتی که کایا تحصیلات خود را در مدرسه آغاز می‌کند، رفتار زنده‌ی هم‌کلاسی‌هایش و مورد تمسخر واقع شدن به دلیل خاستگاه فقیر خانواده‌ی او، باعث می‌شود که کایا مدرسه و تحصیلات خود را رها کند. کایای کوچک با مشاهده‌ی لباس‌های مناسب و برازنده‌ی هم‌کلاسی‌هایش، وقتی مشاهده می‌کند که دائماً مورد خنده و استهزا قرار می‌گیرد، یا توسط هم‌مدرسه‌ای‌هایش با عناوینی هم‌چون «جوجه باتلاقی» و «موش باتلاق» خطاب می‌شود، احساس شرم می‌کند و با خود فکر می‌کند:

«چرا باید خودم را در موقعیتی قرار دهم که بقیه به من بخندند؟» (۳۴)

به مرور زمان، رفتار زنده‌ی اهالی بارکلی‌کو و هم‌مدرسه‌ای‌های کایا به دلیل لباس‌های فقیرانه و محل زندگی کایا موجب می‌شود که او دیگر به مدرسه نرود و فکر تحصیل در یک محیط اجتماعی را از سر خود بیرون کند. بیچیری در «هنجارها و باورها» این مسئله را بدین شکل به هنجارگرایی ربط می‌دهد:

«حسی وجود دارد که به همه (انسان‌ها) می‌گوید شایسته است که در یک موقعیت، به شکل مناسب رفتار کنند. به این شکل، اگر کسی بخواهد صفی را بهم بزند و جلوتر بایستد، همه

عصبانی می‌شوند. همین که انسان احتمال دهد که توسط همگان مورد طعنه و سرزنش قرار خواهد گرفت کافی ست تا وی را به تبعیت از یک قانون مجبور کند (...). تفاوت در میان هنجارهای رفتاری همان دلایلی ست که ما را به سوی انجام آن‌ها سوق می‌دهد. در زمینه‌ی دنباله‌روی از یک نوع پوشش خاص یا ایستادن در صف، انتظارات ما از این‌که دیگران چه کاری انجام می‌دهند یا چه کارهایی انجام نمی‌دهند از جمله عوامل ست که باعث می‌شود ما به یک شکل خاص در آن موقعیت واکنش دهیم» (Bicchieri, C. 2014: 3)

بزرگ شدن کایا در یک محیط باتلاقی، رها شدن وی در آن محیط بدون آن که هیچ سرپرستی داشته باشد و واکنش‌های متفاوت وی با هنجارهای اجتماعی، موجب می‌شود که هرچه بیش‌تر توسط جامعه‌ی انسانی رانده و سرزنش شود. هنجارگرایی زمانی شکل می‌گیرد که انسان در محیط اجتماعی قرار بگیرد، اصول و چارچوب‌های اجتماع را مشاهده کند و عمل به این هنجارها را تقبل نماید. عاملی که به دلیل عدم دسترسی کایا به محیط اجتماعی، از وی سلب می‌شود؛ بنابراین کایا برخلاف سایر افراد بارکلی‌کو، یک هنجارگرا نیست. در نتیجه، به دلیل تخطی وی از هنجارهای اجتماعی و آن‌چه رحیمی و سایرین آن را «هنجارگریزی» می‌نامند، کایا هر چه بیش‌تر توسط محیط اجتماعی اطراف خود طرد می‌شود. رحیمی و سایرین، هنجارگریزی را به عنوان انحراف از قواعد حاکم بر جوامع انسانی می‌خوانند و باور دارند هنجارگریزی زمانی اتفاق می‌افتد که فرد نتواند با اصول و هنجارهای اطراف خود، هماهنگی و مطابقت پیدا کند (رحیمی، ۱۳۹۶: ۵). برای کایا که به دور از جامعه‌ی انسانی زندگی می‌کند، زیر سؤال بردن هنجارهای اجتماعی و فرار کردن از آن‌ها ساده‌تر است؛ چرا که وی به دنباله‌روی از هنجارها و هنجارگرایی، شرطی نشده است و به جای دنبال کردن قواعد انسانی، به دنباله‌روی از اصول طبیعت روی می‌آورد. به همین صورت، به قتل رساندن چیس اندروز^۱ برای کایا توجیه‌پذیرتر از فردی ست که در جامعه‌ی انسانی بزرگ شده و مطابق با هنجارهای انسانی پرورش یافته است. وقتی کایا توسط چیس مورد تجاوز قرار می‌گیرد، به جای اقدام قانونی و مراجعه به کلانتر بارکلی‌کو، تصمیم می‌گیرد تا مشابه با رفتار کرم‌های شب‌تاب ماده را در پیش بگیرد. از نظر کایا:

«حشرات ماده (...) می‌دانند که چطور باید از پس معشوقان خود برآیند» (۲۳۵).

همان‌طور که پیش از این گفته شد، هنجارگرایی تأثیر مستقیمی بر تصمیمات یک انسان دارد. همان‌طور که فروغ‌الدین عدل و سایرین در «تأثیر هم‌نشینی و معاشرت با گروه هنجارشکن» اعلام

می‌کند، عضویت در یک گروه اجتماعی، فرد را برای هم‌رنگ شدن با ارزش‌ها و هنجارهای آن گروه تحت فشار قرار می‌دهد و هر چه فرد بیش‌تر در معرض گروه‌های اجتماعی قرار بگیرد، احتمال هماهنگی با هنجارهای آن گروه اجتماعی بیش‌تر خواهد بود (1396: ۱۲-۱۱). با این وجود، کایا تصمیم می‌گیرد به جای دنباله‌روی از قراردادهای اجتماعی، از الگوهای رفتاری طبیعت دنباله‌روی کند. دنباله‌روی وی از الگوهای رفتاری طبیعت و عزت‌نشینی وی، میزان طردشدگی کایا از جامعه را بیش‌تر می‌کند و باعث می‌شود کایا هر چه بیش‌تر از هنجارهای اجتماعی فاصله بگیرد.

در نتیجه‌ی این امر، چیس اندروز از معرفی کایا به خانواده‌اش سر باز می‌زند و وقتی کایا را در شهر می‌بیند، مانند یک غریبه‌ی ناآشنا با او رفتار می‌کند و در نهایت با دختری پیوند ازدواج می‌بندد که از نظر اجتماع، شایسته‌تر و مقبول‌تر است. کریستینا بیچیری در مقاله‌ی «پرده‌برداری از نقش هنجارهای اجتماعی» به جنبه‌ی جنسیتی هنجارهای اجتماعی اشاره می‌کند و ضمن نامیدن دسته‌ای از هنجارها به عنوان «هنجارهای جنسیتی»^۱، اعلام می‌نماید که هنجارهای اجتماعی در زمینه‌ی موارد جنسیتی، فشارها و محدودیت‌های بیش‌تری را متوجه زنان می‌کند. به عبارتی، زنان بیش‌ترین فشار و محدودیت را در زمینه‌ی هنجارها مشاهده می‌کنند (۲۰۲۳: ۳-۲). اونز در جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند، بارها فشار و آسیب هنجارگرایی را بر کایا به تصویر می‌کشد.

«چیس احتمالاً بابت کاری که کرده بود به همه پز داده بود. تعجبی نداشت که همه‌ی مردم از او روی‌گردان بودند. او یک وصله‌ی ناجور بود، یک زن حال‌به‌هم‌زن» (۲۳۵).

مطابق با هنجارگرایی اجتماعی در بازه‌ی زمانی اتفاقات رمان، رابطه‌ی خارج از ازدواج «نامشروع» خوانده می‌شود و کایا در رمان به این سنت جامعه‌ی خود هم اشاره می‌کند (۱۸۴). کایا حین سبک‌سنگین کردن مفهوم ازدواج، آن را با الگوهای طبیعت و رفتارهای جانوران مقایسه کرده و با مشاهده‌ی جامعه‌ی انسانی، به این نتیجه می‌رسد که رابطه‌ی خارج از ازدواج یک قبح و امر ناشایست است. زنانی که با هنجارهای اجتماعی بزرگ می‌شوند و هنجارگرایی دنیای اطراف خود را مشاهده می‌کنند، برای طرد نشدن از جامعه و قرار نگرفتن در برابر کینه و سرزنش سایرین، به طور معمول در تصمیم‌گیری برای برقراری رابطه‌ی جنسی با مردان محتاط هستند. پس وقتی مردی به بهانه‌ی ازدواج قصد نزدیکی با آن‌ها را دارد، به دلیل مشاهده‌ی رفتارهای دیگر مردان یا نمونه‌های مشابه، به احتمال

کم‌تری ممکن است به آن مرد چراغ سبز نشان دهند. کایا در چنین موقعیتی، وقتی چیس به او وعده‌ی ازدواج می‌دهد، به دام چیس می‌افتد و به درخواست چیس بابت برقراری رابطه‌ی جنسی پاسخ مثبت می‌دهد. هنجارگرایی اجتماعی در چنین موقعیتی، نسبت به یک مرد، آسیب بیش‌تری به یک زن وارد می‌کند. جامعه با چسبیدن به این هنجارگرایی، کاری می‌کند تا چیس بابت برقراری رابطه‌ی جنسی با «دختر باتلاق» حس کند به دستاورد بزرگی رسیده است و قدرت‌نمایی کند، حال آن‌که کایا به دلیل هنجارشکنی، بیش‌تر توسط مردم طرد می‌شود و از دید مردم به عنوان یک موجود «حال‌بهم‌زن» شناخته می‌شود. غنی‌زاده هم به این اشاره می‌کند که هنجارها می‌توانند بسته به تمایزات جنسی، تفاوت‌های طبقاتی در جامعه و حتی تمایزات قومی، به شکل متفاوتی بر یک فرد اعمال گردند (۱۳۹۸: ۵). با توجه به این‌که انسان ذاتا هنجارگراست (یعنی در بستر اجتماعی معانی مشترکی می‌سازد، باورها را کل می‌دهد و به مرور زمان آن‌ها را به هنجار تبدیل می‌کند. سپس با پیروی از این هنجارها، هنجارگرایی را شکل می‌دهد)، در هر موقعیت، بسته به تفاوت‌های مذکور، رفتار متفاوتی در برابر هر فرد در پیش می‌گیرد. در یک موقعیت مشابه، رابطه‌ی جنسی خارج از ازدواج، این زن (کایا) است که بیش‌تر توسط جامعه سرزنش و طرد می‌شود. حال آن‌که مرد (چیس) می‌تواند زندگی معمولی خود را در پیش بگیرد و حتی رابطه‌ی جنسی خارج از ازدواج را یک امتیاز تلقی کند که می‌تواند بابت آن به سایرین فخر بفروشد. تاوانی که یک مرد در نتیجه‌ی هنجارگرایی در یک موقعیت مشابه پرداخت می‌کند، به هیچ عنوان با تاوانی که یک زن پرداخت می‌کند برابر نیست.

نظر به موارد ذکر شده در بخش بالا، می‌توان نتیجه گرفت که هنجارگرایی بسته به تفاوت‌های مختلف اجتماعی، در یک موقعیت مشابه برای هر فرد می‌تواند بازخورد متفاوتی در پیش داشته باشد. برای بررسی این عامل، می‌توان پَرل^۱، همسر چیس اندروز و کایا را مقایسه نمود. پَرل از لحاظ موقعیت اجتماعی و مالی، جایگاه بهتری نسبت به کایا دارد. داشتن تطابق بیش‌تر با هنجارهای جامعه، ارزش و شایستگی بیش‌تری به پَرل می‌بخشد. پَرل در بارکلی‌کو زندگی می‌کند، حال آن‌که کایا ساکن یک کلبه‌ی متروکه در نزدیکی باتلاق است. به این سبب، پَرل می‌تواند به تحصیل در مدرسه ادامه دهد، اما کایا در مدرسه طرد می‌شود. پَرل در گروه دوستان خود پذیرفته می‌شود، حال آن‌که کایا توسط تمامی دختران هم‌سن خود نادیده گرفته می‌شود. پَرل در نهایت به دلیل هماهنگی با هنجارها و ارزش‌های

یک زن شایسته در جامعه، به همسری چیس اندروز در می‌آید، اما چیس خجالت می‌کشد رابطه‌ی خود را با کایا عیان سازد.

فرآیندهای اجتماعی و آن‌که در جامعه مطلوب خوانده می‌شود، در هنجار شدن یک رفتار مؤثر است (زارعی، ۱۳۹۲: ۳). در نتیجه‌ی این فرایند، یک نفر که بیش‌ترین تطابق با این قواعد اجتماعی دارد، «بهنجار»^۱ خوانده می‌شود و فردی که تطابق با این اصول نداشته باشد، «نابهنجار»^۲ خوانده شود. باقری باور دارد که هنجارها یک معیار هستند که نشان می‌دهد آیا چیزی صحیح هست یا خیر. وی در تأیید بیچیری، اعلام می‌دارد که انسان با احساس و ادراک خود، به دنبال معیارهایی برای درک بهتر، ارزیابی و تشخیص یک موضوع می‌رود (۱۳۹۳: ۵-۳). از گفته‌های باقری می‌توان چنین نتیجه گرفت که هنجارگرایی یک بخش طبیعی از جامعه است؛ بنابراین به طور طبیعی، به مرور مان هنجارهایی ساخته می‌شوند که موقعیت‌ها یا حتی رفتارهای افراد مختلف را مطابق با یک خط‌کش اجتماعی، کیفیت‌سنجی می‌کنند. در مقیاس رمان اونز، این پرل است که بیش‌ترین تطابق را با هنجارهای اجتماعی دارد. بنابراین در ارزش بالاتری نسبت به کایا، نقش اصلی جایی که خرج‌نگ‌ها آواز می‌خوانند، قرار می‌گیرد. کایا در این ارزش‌یابی، به دلیل عدم تطابق با هنجارها و مقیاس‌های محیطی، در طبقه‌بندی ارزش‌های اجتماعی دچار افول می‌شود. در نتیجه: (۱) وقتی تیت^۳، اولین دوست و معشوق کایا، به دانشگاه می‌رود، علی‌رغم این‌که از استعداد بالای کایا در علم و زیست/ جانورشناسی باخبر است، از بردن کایا به دانشگاه خودداری می‌کند؛ چرا که خجالت می‌کشد در کنار کایا قرار بگیرد (۱۳۹-۱۳۸). (۲) هنجارگرایی باعث می‌شود تا کایا، تنها به دلیل خودداری از زندگی در اجتماع و نزدیکی به طبیعت، از مقام انسانیت خود نزول پیدا کند و با نام‌های مختلفی هم‌چون «موش باتلاقی» خطاب گردد. حتی چیس هم در چندین موقعیت، به جای نام‌بردن کایا، از واژگان حیوانی مانند «سیاه‌گوش وحشی» (۲۲۷) و «روباه ماده» (۱۹۷) استفاده کند.

بیچیری یکی از دلایل هنجارگرایی را این می‌داند که هنجارها درست مانند راهنمایی هستند که انسان را برای در پیش گرفتن یک هنجار خاص هدایت می‌کنند. به‌علاوه باعث می‌شوند که فرد در مقابل بداند که باید در موقعیت، انتظار چه رفتاری را از فرد مقابل داشته باشد (هنجار تعاون، ۱۹۹۰:

1. Normal
2. Abnormal
3. Tate

۴). زارعی و همکاران در تأیید کلام بیچیری، به «جامعه‌پذیری» یک هنجار اشاره می‌کنند که باعث ایجاد قراردادهای اجتماعی خاصی می‌شود که از بدو تولد تا زمان مرگ انسان ادامه پیدا می‌کند، به رفتار انسان شکل می‌دهد و بر پایه‌ی تقلید و القا استوار است (زارعی، ۱۳۹۲: ۳). دلیل این تقلید، مجدداً به پاراگراف‌های قبلی مقاله بازمی‌گردد که انسان به موقعیت‌های آشنا تمایل دارد و به دلیل ذات‌گریزان‌ازخطر خود، از موقعیت‌های ناآشنا دوری می‌کند. این امر یکی از محکم‌ترین ستون‌های هنجارگرایی‌ست. در تطبیق این باور به رمان جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند از اونز، می‌توان به ترس فطری اهالی بارکلی‌کو از کایا اشاره کرد. در بخشی از رمان، تیت اشاره می‌کند که:

«یواشکی به کلبه‌ی او (کایا) نزدیک شدن، دویدن در تاریکی و نشانه‌گذاری بر کلبه‌ی او

تبدیل به یک سنت رایج شده بود. سنتی که نشان می‌داد یک پسر دیگر تبدیل به یک مرد

شده است» (۱۱۲).

این هنجارگرایی‌ست که کایا را از دیگر انسان‌های شبیه به خود جدا می‌سازد. هنجارگرایی و ترس از نابهنجار را می‌توان از جمله دلایلی دانست که در طردشدگی و تفاوت سرنوشت کایا نسبت به سایر دختران هم‌سن و سال او مؤثر است. بیچیری در «چرا مردم کاری که انجام می‌دهند را انجام می‌دهند؟» توضیح می‌دهد که در مقابل هنجارهای اجتماعی، هنجارهای شخصی قرار دارند که باعث می‌شود رفتارها و عقاید یک شخص با دیگران تفاوت یابد (درست مانند تیت که برخلاف سایر اهالی بارکلی‌کو، به کایا به عنوان یک انسان می‌نگرد، نه یک حیوان وحشی و طردشده). اما با این وجود، انتظارات اجتماعی و هنجارهای اجتماعی دائماً روی عقاید و باورهای شخصی تأثیر دارند و هنجارگرایی موجب می‌شود تا افراد، در نهایت، هنجارهای اجتماعی را هم در تصمیم‌گیری خود لحاظ کنند (۲۰۱۶: ۱۵-۱۴).

۳. نتیجه‌گیری

در این مقاله، سعی شد تا ردپای هنجار و هنجارگرایی کریستینا بیچیری در رمان معاصر دیلیا اونز، جایی که خرچنگ‌ها آواز می‌خوانند (۲۰۱۸)، پررنگ گردد. نظر به این که هنجار به یک شیوه، طریقه و مسلک خاص گفته می‌شود، هنجارگرایی زمانی شکل می‌گیرد که افراد به طور خودآگاه/ناخودآگاه تمایل قابل توجهی برای دنباله‌روی از یک هنجار خاص نشان دهند. بر اساس دیدگاه و نظرات بیچیری، هنجارگرایی با اهداف مختلفی صورت می‌پذیرد. به عنوان مثال، فرد می‌تواند برای انجام یک هنجار

خاص شرطی شده باشد، یا صرفاً با هدف مورد قبول جامعه واقع شدن به یک هنجار گرایش نشان دهد. بیچیری باور دارد که تخطی از یک هنجار (بسته به نوع آن هنجار)، می‌تواند در برخی موارد برای فرد هنجارشکن، تبعات سبک یا سنگینی هم به همراه داشته باشد. برای درک بهتر این مفهوم و کشف ردپای آن در زندگی اجتماعی، تحقیق پیش رو زندگی کایا، شخصیت اصلی رمان اونز را به زیر ذره‌بین کشید. کایا شخصیست که ترجیح می‌دهد از جامعه دوری کند، قواعد اجتماعی را زیر پا می‌گذارد و نظر به این که در یک کلبه‌ی متروکه در نزدیکی باتلاق‌های کارولینای شمالی زندگی می‌کند، با قواعد اجتماعی آشنایی ندارد. عدم هماهنگی با این قواعد باعث می‌شود تا توسط افراد بارکلی کو (شهرک نزدیک به کلبه‌ی کایا) طرد گردد. هنجارگرایی زمانی در رمان ظاهر می‌شود که افراد بارکلی کو، به دلیل عدم تطابق کایا با هنجارهای زندگی خود، به او برچسب‌های مختلف می‌زنند، او را مسخره می‌کنند و در بخشی از رمان، معشوق کایا، چیس اندروز، ترجیح می‌دهد برای ازدواج دختری را انتخاب کند که بیش‌تر با هنجارهای اجتماعی تطابق دارد و مورد قبول جامعه است. با توجه به این که هنجارگرایی افراد جامعه، بر عضو آن جامعه ارزش می‌گذارد یا بسته به رفتار و عقیده‌ی آن عضو نسبت به آن هنجار، ارزش مذکور را از وی سلب می‌کند؛ می‌توان چنین اذعان کرد که هنجارگرایی نقش بسیار مهمی در کیفیت زندگی افراد جامعه دارد. لذا به عقیده‌ی بیچیری، باید در پرورش یا عدم گسترش یک هنجار، دقت فراوان حصول گردد.

کتابنامه

- باقری، فربرز. (۱۳۹۳) «مفهوم‌شناسی و کارکردهای هنجار»، فصلنامه پژوهشی علوم تربیتی از دیدگاه اسلام، باقری، فربرز. (۱۳۹۳). مفهوم شناسی و کارکردهای هنجار. علوم تربیتی از دیدگاه اسلام، ۲(۳)، ۳-۵.
- رحیمی، سید مهدی؛ دهقانی، زهرا. (۱۳۹۶) «تحلیل هنجارگرایی و آشنایی‌زدایی سبکی در شعر قیصر امین‌پور، فصل‌نامه علمی-پژوهشی «پژوهش زبان و ادبیات فارسی»، ۴۶(۴)، ۵.
- زارعی، فاطمه؛ تقدیسی، محمدحسین؛ طهرانی، هادی. (۱۳۹۲) «هنجار ساختن ارزش‌های سلامت در فرایند جامعه‌پذیری»، مجله تخصصی پژوهش و سلامت، ۲(۲)، ۴-۳.

سارانی، الناز، پورقرب، بهزاد و عرب مفرد، علی. (۱۴۰۱). تحلیل روایت‌شناسی فمینیستی در داستان خانه‌ادریسی‌ها اثر غزاله علیزاده. پژوهش‌نامه ادبیات داستانی ۲(۱۱)، 131-148.

فروع‌الدین عدل، اکبر؛ صدرالسادات، سیدجلال؛ بیگلریان، اکبر؛ جوادی یگانه، محمدرضا. (۱۳۸۳) «تأثیر هم‌نشینی و معاشرت با گروه هنجارشکن و گرایش جوانان به اعتیاد»، فصل‌نامه علمی-پژوهشی رفاه اجتماعی، ۴(۱۵)، ۱۱-۱۲.

غنی‌زاده، مصطفی. (۱۳۹۸) «شناسایی خرده فرهنگ‌های نمایی و چگونگی اشاعه هنجار در شبکه اجتماعی اینستاگرام»، مطالعات رسانه‌ای، ۱۴ (۲) (پیاپی ۴۵)، ۵.

معین، محمد. (۱۳۸۱) «فرهنگ معین»، انتشارات ادنا، ۱۰۱۹.

معین، محمد؛ شهیدی، جعفر. ((۱۳۷۷) «لغت‌نامه دهخدا»، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۷۶۷.

نقدی، وحید؛ تولایی، نوین. (۱۳۹۲) «عوامل اجتماعی مؤثر بر پرورش اخلاقی جوانان برای رعایت انصاف، به منزله هنجار اخلاقی صدرنشین»، مسائل اجتماعی ایران (دانشگاه خوارزمی)، ۵(۲)، ۴.

References

- Babbar, K., Das, U., Ashraf, S., Shpenev, A., Bicchieri, C. (2023) "Unlocking the Role of Social Norms: How They Shape Women's Public Toilet Usage in India," The American journal of tropical medicine and hygiene, pp.2-3.
<http://dx.doi.org/10.4269/ajtmh.23-0220>
- Bagheri, F., " Conceptology and the Usage of Norms," Islamic Perspective on Educational Science, 2014, 2(3), pp.3-5 (In Persian).
- Balliet, D. (2010) "Communication and Cooperation in Social Dilemmas: A Meta-Analytic Review", The Journal of Conflict Resolution, p.49.
<https://doi.org/10.1177/0022002709352443>
- Bicchieri, C. (2006), *The Grammar of the Society: The Nature and Dynamics of Social Norms*, University of Pennsylvania. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511616037>
- Bicchieri, C. (2017), *Norms in the Wild: How to Diagnose, Measure, and Change Social Norms*, Oxford University Press.
<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780190622046.001.0001>
- Bicchieri, C., "Norms of Cooperation," The University of Chicago Press, 1990, 4.
<https://www.jstor.org/stable/2381782>

- Bicchieri, C. (2014) "Norms and Beliefs: How Change Occurs," The Jerusalem Philosophical Quarterly, pp.2-3. https://doi.org/10.1007/978-3-319-05308-0_3
- Bicchieri, C., Dimant, E. (2023), "Norm-Nudging: Harnessing Social Expectations for Behavior Change," University of Pennsylvania, p.2.
<http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4418351>
- Bicchieri, C., Dimant, E., Sonderegger, S. (2023), "Conditional Norm-Following & Belief Distortion," University of Pennsylvania, p.4.
<https://doi.org/10.1016/j.geb.2023.01.005>
- Bicchieri, C., Jeffrey, R., Skyrms, B., *The Logic of Strategy*, 1999, P. 181,
https://www.abebooks.com/products/isbn/9780195117158?cm_sp=bdp_-ISBN10_-PLP
- Bicchieri, C. (2016), "Why Do People Do What They Do? A Social Norms Manual for Viet Nam, Indonesia and the Philippines," University of Pennsylvania, pp. 14-15.
https://www.researchgate.net/publication/316681782_Why_Do_People_Do_What_They_Do_A_Social_Norms_Manual_for_Viet_Nam_Indonesia_and_the_Philippines
- Bredenbekk, S. (2023) "*Where The Crawdads Sing* An investigation into nature's role in human lives and nature as a metaphor to critique societal structures," University of Stavanger, 2023, P. 7.
<https://uis.brage.unit.no/uis-xmlui/bitstream/handle/11250/3074031/no.uis%3Ainspera%3A146730262%3A65151143.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Dubreuil, B., Gregoire, J.F. (2012), "Are moral norms distinct from social norms? A critical assessment of Jon Elster and Cristina Bicchieri", Springer Science, Business Media New York, pp. 317-8. <https://doi.org/10.1007/s11238-012-9342-3>
- Forouoddin Adl, A., Sadrossadat, S. J., Biglariyan, A., Javadi Yegane, M. (2004) "The Influences of the Companionship and Association with Norm-breaker Groups to the Youth Community's Tendency Toward Addiction," Social Welfare Quarterly, 4(15), pp.11-12 (In Persian).
- Ghanizade, M. (2019) "The Analysis of Demonstrative Subcultures and the Way Norms are Exhibited on Instagram," Media Studies, 2019, 14(2), p.5 (In Persian).

- Gilbert, M. (1996) A Review of the Book *Rationality and Coordination* by Cristina Bicchieri, Philosophical Review, p.4. <https://doi.org/10.2307/2185775>
- Gruesser, J. (2020) "The Crawdads Sing in Poe Country: Delia Owens's Bestseller and "The Gold-Bug," Penn State University Press, p.13. <https://doi.org/10.5325/edgallpoerev.21.1.0109>
- Hausman, D. M. (2008) "Fairness and Social Norms," The University of Chicago Press, p.2. <http://dx.doi.org/10.1086/594529>
- Hlobil, U. (2016) "Social norms and unthinkable options," Synthese, p.3. <http://dx.doi.org/10.1007/s11229-015-0863-5>
- Kimura, M. (2020) "The cultural turn to the material: *Where the Crawdads Sing*, Witches and Japan," Kyoto Women's University, p.1-5.
- Khotimah, W., Syarifudin, B., Pramita, A. (2023) Three-Dimensional Aspects of the Main Character in Delia Owens' *Where The Crawdads Sing*, UINSGD Journal in Indonesia, p.2.
- Kuang, J., Bicchieri, C. (2023) "Language matters: how normative expressions shape norm perception and affect norm compliance," The Royal Society Publishing, pp. 1-2. <https://doi.org/10.1098/rstb.2023.0037>
- Mo'in, M. , *Mo'in Encyclopedia*, Adena Publication, 2002, Vol. 2, P. 1019 (In Persian).
- Mo'in, M. & Shahidi, J. (1999) *Encyclopedia*, Tehran University Publications, Vol 16, p.767 (In Persian).
- Naghdi, V., Toulayi, N. (2014) "The Influences of Social Factors in Moral Upbringing of the Youth Community to Consider Equality as a Superior Moral Norm," Journal of Social Problems of Iran, 5(2), p. 4 (In Persian).
- Owens, D. (2018) *Where the Crawdads Sing*, Wesleyan University Press.
- Paternotte, C. (2018) A Review of the Book *Norms in the Wild* by Cristina Bicchieri, Sorbonne University, p. 2. <http://dx.doi.org/10.4000/oeconomia.2980>
- Rahimi, S. M., Deghani, Z. (2017) "An Analysis of Abnormality and Conceptual Defamiliarization in Qeyzar Aminpour's Poems," Research in Persian Language and Literature, (46) p. 5 (In Persian).

- Sarani, E., Pourgharib, B., & Arabmofrad, A. (2022). Representation of Feminist Narratology in the Novel of The House of the Idrisi by GhazalehAlizadeh. *Research in Narrative Literature*, 11(2), 131-148. (In Persian).
doi: 10.22126/rp.2022.7000.1433
- Zareei, F., Taghdisi, M., Tehrani, H. (2013) "The Normalization of Health Norms in the Sociability Process," *Journal of Research and Health*, 2(2), pp. 3-4 (In Persian).